

KRÁTKÝ EXKURZ

DO ROMSKÝCH TRADIC, KTERÉ MAJÍ
SOUVISLOST SE SEXUÁLNÍ VÝCHOVOU
NA 1.STUPNI ZŠ

A AKTUÁLNÍCH OTÁZEK SEXUÁLNÍ
VÝCHOVY U ROMSKÝCH ŽÁKŮ

Manželství, partnerství

„Posaď svou dceru na židli a pokud se její nohy dotýkají země, je už zralá na vdávání“ – *Olašské přísloví*

- Sňatek – v rámci „kasty“ – zákaz mezikastovních sňatků a intimních vztahů
- Sňatek se členem majority - nevítaný, výjimku tvoří přivdaná žena z majority, která se vzdá vlastní kultury a podřídí se kultuře romské rodiny
- V partnerství je žena podřízena muži
- Výběr partnerů pro dceru – otec – dříve a někdy i dnes docházelo již v raném dětství k zásnubě dětí – aby zůstal zachován rod
- U Olašských Romů - nízký věk při vstupu do „manželství“ - aby nedošlo k „nevhodnému“ spojení rodin (rodů)
 - Manželství nebylo (a dnes často stále není) uzavíráno jako v majoritě, Romové mají vlastní svatební rituály.
 - Manželství naplní svou roli, když se narodí děti. Opakovaným mateřstvím se upevňuje postavení ženy
 - Neplodnou ženu mohl manžel opustit

Rodičovství

- Období těhotenství – žena podléhá struktuře příkazů a zákazů, které mají zajistit hladký průběh porodu, zdraví, vzhled, schopnosti a šťastný život dítěti
- Zákazy (souvisí s magií):
 - Žena se nesmí podívat na nic ošklivého – např. na hada, žábu, slimáka nebo škaredého nebo postiženého člověka (i v televizi), aby mělo dítě pěknou tvář
 - Žena se nesmí zúčastnit pohřbu, aby dítě nebylo smutné
 - Při pohledu do ohně se nesmí dotýkat těla, na těle by zůstala skvrna „ohněň“
- Příkazy: Žena má zpívat, aby dítě bylo veselé
 - Má dostat jíst, na co má chuť, jinak by mohla potratit

Po porodu

-magické praktiky – vykoupat dítě s penězi, aby bylo bohaté; podržet ho nad ohněm, aby bylo očištěno

Křest – aby nedošlo k uřknutí, aby bylo dítě zdravé; do doby křtu nosí dítě červenou stužku kolem ruky, nebo červené korále, které ho chrání

Nečistá žena

-žena je považována za nečistou v době menstruace a v šestinedělí po porodu – dříve se žena nesměla starat o domácnost, nesměla vařit, prát, připravovat občerstvení pro hosty – magické rituály k očištění

- až starší žena, která už nemá menstruaci je považována za rovnoprávnou s muži

Hodně dětí – dřív to byla naděje pro přežití rodu, tradice

Sexuální výchova na 1. stupni ZŠ

- Na základě rozhovoru s učitelkou 5. ročníku ZŠ, která má ve třídě 100% romských žáků:
 - sexuální výchova zařazena do učiva jako na běžné škole;
 - pokud se naskytne téma (např. rozmnožování savců, sprosté časopisy ve třídě atd.), zahrne téma do výuky
- Programy v rámci volnočasových aktivit
 - programy prevence sexuální aktivity pro žáky od 10-11 let (Drom, CVČ Lužánky)
- Přístup rodiny k sexuální výchově dětí
- Problémy v oblastech:
 - Předčasná sexuální aktivita
 - Těhotenství adolescentek
 - Vulgarita některých dětí
 - Dětská prostituce